

KAUNO KARTŲ NAMŲ SENELIŲ GLOBOS PADALINIO GYVENTOJŲ ĮTRAUKIMO Į INDIVIDUALAUS PLANAVIMO PROCESĄ TVARKA

I BENDROSIOS NUOSTATOS

Kauno kartų namuose (toliau - Namuose) individualūs asmens poreikiai vertinami bei individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP) rengiamas vadovaujantis Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - SPPD) metodinėmis rekomendacijomis socialinės globos įstaigoms dėl asmens konkrečių poreikių vertinimo, metodinės rekomendacijos socialinės globos įstaigoms dėl individualaus socialinės globos plano sudarymo bei Socialinės globos normų aprašu.

II ASMENS POREIKIŲ VERTINIMAS

Kauno kartų namuose ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa teikiama senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims (tarp jų ir senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, turintiems sunkią negalią), kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas ar dalinis nesavarankiškumas.

Asmens poreikių vertinimas yra procesas, kuris užtrunka nuo 4 iki 6 savaičių. Šis laikas reikalingas pažinti naujai atvykusį žmogų, pažinti ir įsigilinti į jo individualią situaciją. Poreikių vertinimas kaip procesas, taip pat, numato nuolatinį žmogaus situacijos stebėjimą ir poreikių vertinimo peržiūrėjimą, keičiantis jo sveikatos situacijai ar keičiantis žmogaus lūkesčiams ir interesams. Vertinimas, kaip rezultatas numato tam tikrą baigtinį rezultatą, kurio pagrindu yra sudaromas ISGP metų laikotarpiui.

Namų gyventojas ir ar jo artimieji yra neatsiejami vertinimo proceso dalyviai, kurie įtraukiami nepriklausomai nuo asmens sveikatos būklės, emocinės būklės ar socialinių kompetencijų. Artimieji nėra kviečiami įtraukti į poreikių vertinimo ar/ir ISGP sudarymo procesą tada, kai gyventojas tam prieštarauja. Namuose už poreikių vertinimo proceso organizavimą, koordinavimą ir įgyvendinimą yra atsakingas socialinis darbuotojas. Kiti poreikių vertinimo ir ISGP sudarymo dalyviai yra psichologas, sielovadininkas, kineziterapeutas, slaugytojas, socialinio darbuotojo ir slaugytojo

padėjėjai. Socialinis darbuotojas yra pirmasis, kuris kalbasi su gyventoju ir jo artimaisiais siekdamas suprasti gyventojų poreikius, jam kylančius sunkumus, lūkesčius pagalbai ir numato, kurių specialistų pagalba yra reikalinga, siekiant visapusiškai įvertinti gyventojų poreikius.

Individualių asmens poreikių vertinimui naudojama SPPD metodinėse rekomendacijose socialinės globos įstaigoms dėl asmens konkrečių poreikių vertinimo rekomenduojamu klausimynu. Poreikių vertinimas apima devynias sritis:

1. Mokymasis ir žinių taikymas. Ši sritis susijusi su mokymusi, išmuktų žinių pritaikymu bei mąstymu, sprendžiant problemas ir priimant sprendimus kasdieninėje veikloje, įskaitant ir susitvarkymą su stresu.
2. Kasdienio gyvenimo užduotys ir jų atlikimas. Ši sritis susijusi su gebėjimais savo kasdieniame gyvenime atlikti vieną (paprastą) ar kelias (sudėtingesnes) užduotis.
3. Bendravimas. Ši sritis susijusi su bendraisiais ir specifiniais bendravimo gebėjimais kalba, ženklais ir simboliais, įskaitant pranešimų priėmimą ir pateikimą, pokalbius, komunikacinių priemonių ir metodų naudojimą.
4. Judėjimas. Ši sritis susijusi su judėjimu keičiant kūno padėtį ar vietą nešant, judant ar naudojant daiktus, einant, bėgant ar lipant laiptais ir naudojant įvairias judėjimo priemones.
5. Savipriežiūra. Ši sritis susijusi su gebėjimu pasirūpinti savimi, nusiprausti ir nusišluostyti, rūpintis savo kūnu ir kūno dalimis, rengtis, valgyti ir gerti bei rūpintis savo sveikata.
6. Kasdieninė buitis. Ši sritis susijusi su buities priežiūra ir kitomis kasdieninio gyvenimo užduotimis.
7. Tarpasmeniniai santykiai ir ryšiai. Ši sritis susijusi su veiksmais ir užduotimis, reikalingais bendraujant ir palaikant ryšius su kitais žmonėmis neformaliose ir formaliose aplinkose.
8. Pagrindinės gyvenimo sritys. Ši sritis apima asmens gebėjimą įsitraukti ir dalyvauti tokiose pagrindinėse gyvenimo veiklose kaip užimtumas, apsipirkimas, finansinių sandorių atlikimas.
9. Bendruomeninis, socialinis ir pilietinis gyvenimas. Ši sritis susijusi su gebėjimu įsitraukti ir dalyvauti socialiniame gyvenime

bendruomenėse, socialinio ir pilietinio gyvenimo srityse už globos namų ribų.

Individualūs asmens poreikiai iš naujo vertinami kartą metuose, pasikeitus sveikatos būklei ar atsiradus kitoms aplinkybėms. Užpildyti asmens poreikių vertinimo klausimynai registruojami „Individualių asmens poreikių vertinimo klausimynų registracijos žurnale“. Užpildyti klausimynai laikomi gyventojų asmens bylose.

III INDIVIDUALAUS SOCIALINĖS GLOBOS PLANO (ISGP) SUDARYMAS

Atlikus individualių asmens poreikių vertinimą, jo pagrindu yra sudaromas ISGP metų laikotarpiui. Socialinis darbuotojas gali rinktis, kad tiek poreikių vertinimas, tiek plano sudarymas gali vykti vienu metu, įvertinus konkrečios srities poreikius, formuluojami uždaviniai ir numatomos priemonės tų poreikių tenkinimui.

Sudarant ISGP, vadovaujamosi socialinės globos normose pabrėžiamais principais.

Remiantis „*asmens teisių užtikrinimo*“ principu „Organizuojant ir teikiant socialinę globą, draudžiama nepagrįstai ir neteisėtai riboti asmens teises. Visos asmens problemos sprendžiamos su asmeniui rodoma pagarba, supratimu, jautrumu, užtikrinant ir pripažįstant asmens teisę į privatumą. Įgyvendindamas savo teises, asmuo neturi varžyti kito asmens teisių.“

Numatant individualaus globos plano rengėjus remiamasi „*dalyvavimo ir bendradarbiavimo*“ principu, kuris numato, kad „siekiant užtikrinti geriausią asmens interesą“ „visi socialinės globos organizavimo ir teikimo klausimai sprendžiami dalyvaujant ir bendradarbiaujant pačiam asmeniui“ „prireikus – kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams bei kompetentingų institucijų atstovams“.

„*Pasirinkimo ir socialinės globos tikslingumo*“ principas numato, kad plane turi būti pripažįstama asmens teisė rinktis savo pagrįstus lūkesčius ir teisėtus interesus atitinkančią pagalbą. Be to, numatyta, kad „į asmens nuomonę, jeigu ji neprieštarauja asmens teisėtiems interesams, yra atsižvelgiama užtikrinant, kad nebus pažeistos ir kitų asmenų pasirinkimo galimybės“.

Remiantis „*asmens savarankiškumo ugdymo ir socialinės integracijos*“ principu, plane numatytos pagalbos įvairovė turi asmeniui sudaryti saviraiškos ir įgūdžių ugdymosi galimybę. Taip pat, pagal galimybes asmuo skatinamas savarankiškai tvarkyti savo buitį, suteikiant žmogaus orumo nežeidžiančią pagalbą, skatinančią palaikyti ar kompensuoti prarastą savarankiškumą ir ugdytis gebėjimus gyventi visuomenėje, įgyvendinant savo

teises ir vykdant pareigas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, šeima ir artimaisiais giminaičiais. Remiantis „nediskriminavimo“ principu „socialinė globa organizuojama ir teikiama pagal įvertintus asmens poreikius, ir tai nepriklauso nuo asmens lyties, negalios, rasės, tautybės, pilietybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, seksualinės orientacijos ir kitų aplinkybių, nesusijusių su socialine globa“.

ISGP sudarymo dalyviai yra tie patys, kaip ir asmens poreikių vertinimo dalyviai, t.y., plano sudaryme dalyvauja pats asmuo ir/ar jo artimasis, patį procesą koordinuoja ir rengia socialinis darbuotojas kartu su kitais specialistais. Plane pateikiama detali informacija apie asmens socialinius ryšius, šeimą, informacija iš asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo apie asmens sveikatos būklę ir informacija apie Namuose įvertintus individualius asmens poreikius. ISGP numatyta, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuotos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros, psichologinės ir kt.), kurios asmeniui teikiamos ar organizuojamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, koks rezultatas pasiektas, kokie numatomi tolesni veiksmai, kad būtų pasiekti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, trumpas ISGP įgyvendinimo proceso aprašymas ir kita). ISGP yra kiekvieno asmens byloje.

ISGP sudarymo laikas priklauso nuo asmens gebėjimų prisitaikyti prie aplinkos, naujų aplinkybių, turimų psichologinių asmens savybių ir kt. Esant poreikiui, atvykusiam į Kauno kartų namus asmeniui dėl sudėtingos adaptacijos ne ilgiau kaip vienam pusmečiui gali būti sudaromas preliminarus ISGP, kuris ne vėliau kaip po pusmečio turi būti peržiūrimas. ISGP (įskaitant ir preliminarų) senyvo amžiaus asmeniui sudaromas ne vėliau kaip per 1 – 1,5 mėnesį nuo asmens atvykimo dienos. Parengtą ISGP patvirtina direktoriaus pavaduotojas socialiniams reikalams.

Gyventojui, kuriam nustatytas specialiosios slaugos poreikis šalia ISGP sudaromas slaugos planas, jame pagal įvertintus poreikius yra numatytos priemonės, užtikrinančios asmens specialiųjų poreikių tenkinimą. Slaugos planą sudaro slaugytojas, tvirtina vyriausiasis slaugytojas.

Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP, t.y., ne rečiau kaip 1 kartą per metus, o atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar naujais asmens poreikiais bei įgūdžiais susijusioms aplinkybėms, iškart po šių aplinkybių atsiradimo. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP yra pateikti ir įvertinti socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiekti rezultatai, įvertinti asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu. ISGP sritys yra tos pačios 9 kaip ir individualių poreikių vertinimo sritys.

Užtikrinta, kad Kauno kartų namai planuodami ir teikdami socialinę globą asmeniui, nuolat palaiko ryšį su asmens globėju, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, jiems pageidaujant, pateikia informaciją apie ISGP sudarymo, peržiūrėjimo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštarauja asmens interesams.

IV BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Socialinės globos kokybė yra neatsiejama nuo gyvenimo kokybės. Kauno kartų namuose gyvenimo kokybė suprantama kaip asmeninių vertybių ir gyvenimo sąlygų bei pasitenkinimo esamu gyvenimu sąveika. Namuose nuolat siekiama gerinti ir užtikrinti senyvo amžiaus gyventojų gyvenimo kokybę, kuri atitiktų jų lūkesčius, tenkintų poreikius ir atitiktų Globos normose nustatytus standartus. Gyvenimo kokybė matuojama objektyviais ir subjektyviais rodikliais, matuojančiais žmogaus fizinę, protinę ir emocinę būseną ir socialinį gyvenimą įvairiuose kontekstuose. Kauno kartų namuose išskirtos senyvo amžiaus asmenų gyvenimo kokybės sritis yra sveikata (fizinė ir psichologinė gerovė), gerbūvis (gyvenamoji aplinka ir maitinimas), saugumas (fizinis, emocinis saugumas, žmogaus teisių užtikrinimas), socialiniai ryšiai (socialinė sąveika ir socialiniai santykiai), savirealizacija (asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas). Per individualių asmens poreikių vertinimą bei kryptingą, poreikių vertinimu paremtą, individualizuotą socialinės globos paslaugų teikimą siekiama, kad senyvo amžiaus gyventojai kuo ilgiau išlaikytų savarankiškumo įgūdžius ir taip gyventų kiek įmanoma kokybiškesnį gyvenimą.

KAUNO KARTŲ NAMŲ PASLAUGŲ GAVĖJŲ ĮTRAUKIMO Į INDIVIDUALŲ PLANAVIMĄ PROCESAS

ĮSIVERTINIMAS

Devynių išvardintų sričių įvertinimas

UŽDAVINIAI IR LŪKESČIAI

Paslaugų gavėjas kartu su

specialistu suformuluoja uždavinius/tikslus, kuriuos tikisi pasiekti. Išreiškia lūkesčius ko norėtų artimiausiu metu, kokias turviltis, svajones ar planus, kuriuos norėtų pasiekti ir įgyvendinti

PRIEMONĖS

Paslaugų gavėjas kartu su

specialistais (socialiniu darbuotoju, slaugytoja, kineziterapeutu) įsivardina priemones, įrankius, kuriuos naudos uždaviniams ir lūkesčiams įgyvendinti.

PROCESAS

Aptariama kaip vyks

procesas, kaip dažnai bus taikomos priemonės ir įrankiai. Paslaugų gavėjas žino, koks specialistas jam padės proceso eigoje.

Informuojamas, kada vyks plano peržiūrą ir kad reikės įsivertinti kaip sekėsi.

REZULTATAI

Paslaugų gavėjas su specialistu aptaria kaip sekėsi įgyvendinti plano uždavinius, patenkinti lūkesčius. Įsivertina, ar įgyvendinus uždavinius pagerėjo gyvenimo kokybė.

Ar liko neįgyvendintų uždavinių, kodėl?

ISGP

Sudaromas nuo paslaugų teikimo pradžios per 1 mėn.

Peržiūrimas ne rečiau kartą per metus, ir esant poreikiui.